

VILLREINJAKTA 2008

OPPSYNS- OG FELLINGSRAPPORT

INNLEDNING

Rapporten skal dokumentere det oppsynsarbeidet som utføres under villreinjakta av jaktopp-synet i Knutshø villreinområde. I tillegg gir rapporten en oversikt over fellingsresultat med mer i villreinområdet. Rapporten skal også gi villreinetvalget et grunnlag for vedtak i saker som berører forvaltning av villrein innen Knutshø villreinområde. Rapporten er basert på oppsynsrapporter og opplysninger fra Kvikne Utmarksråd, Folldal fjellstyre og Oppdal bygdealmening.

STAMMESTØRRELSE OG KVOTE

Etter vedtak på årsmøtet ble kvoten for Knutshø villreinområde satt til 600 dyr for 2008, med en fordeling på 35% kalv, 35% simle/ungdyr, 20% fritt under 50 kilo og 10 % frie dyr. I tillegg ble det satt en kvote på 10 fritt dyr for hver av feltene Fåset og Naustervorda.

Det ble vedtatt full fellesjakt på kalvekort fra og med mandag 15. til og med fredag 19. september.

Ut fra stammestørrelse, stammens sammensetning og reproduksjon og en forventet fellings-prosent på 60 skulle dette gi en økning i vinterstammen på ca 100 dyr. Kvoten og sammen-setningen ble godkjent av villreinemnda. En beregning av vinterstammen 2007/2008 er viser at denne trolig ligger rundt 1520 dyr. Vellykket minimumstelling i mars 2008 viste 1526 dyr.

JAKTTID

I Knutshø villreinområde var jakttiden 20. august til 21. september. Det var kveldsjaktforbud etter kl 20 til og med 5. september, og etter kl 18 fra og med 6. september.

FELLESJAKTAVTALER

Innen hvert oppsynsdistrikt var det full fellesjakt hele jakttiden. ToR jaktfelt hadde felles-jaktavtaler med rettighetshavere i Oppdal og i Folldal. Avtalen omfattet tre midtukeperioder med overgang for inntil 15 jegere fra ToR med inntil to kort hver i hver av de to oppsyns-områdene.

Alle rettighetshavere innen villreinområdet var i 2008 med på fellesjakt på kalvekort fra og med 15. til og med 19. september. Eneste mulighet til kontroll av hva ordningen medførte av felling av kalv utenfor eget jaktfelt er opplysninger på kontrollkortet. Ordningen har medført en liten økning i fellingsprosenten på kalvekort.

OPPSYN OG MANNSKAP

I de tre oppsynsdistriktene har det deltatt 6 oppsyn under reinsjakta. Samtlige oppsyn er tildelt begrenset politimyndighet, med gyldighet innen hele Knutshø villreinområde for hele jakttida.

INFORMASJON

Informasjonstelefonen for Knutshø var i drift fra jaktstart. De første par dagene ble telefonen overbelastet av innlagte meldinger fra innringere og stoppet opp. Da dette ble oppdaget og meldingene slettet daglig fungerte telefonen godt. Nummeret er reservert for utvalget i de kommende år.

SAMBAND

Oppsynet har i 2008 hatt tilgang til forsvarrets samband på Snøhetta. Dette dekker store deler av Knutshøområdet. Basestasjonen på Ivakammen/Digerkampen var operativ og i bruk i Knutshøområdet hele jakta. Mobiltelefon har også vært benyttet som sambandsmiddel.

PARKERING OG VEGBRUK

Knutshø villreinområde har et omfattende veinett. Veiene er i hovedsak åpne for alminnelig ferdsel mot bompenger. Dette øker presset på reinen i jakta, da de fleste steder i villreinområdet kan nås på relativt kort tid.

I Folldal er det innført parkeringsforbud på en del veistrekninger der reinen krysser vei.

SAMMENDRAG AV OPPSYNSVIRKSOMHETEN OG OPPSYNSKOSTNAD

Tabellen viser oppsynsvolum, kontroller og oppsynskostnad i 2008:

Tekst	Oppdal	Kvikne	Folldal	Politiet	SUM 2008	2007
Antall oppsyn						6
Dager i felt	27	4	63		94	99
Timer i felt	259	30,5	543		832,5	870
Sett antall rein	8976	112	20269		29357	
Informerte i felt	92	0	182		274	
Kontroll før felling	40	0	39		79	60
Kontroll under slakting	22	0	42		64	76
Kontroll under transport	7	0	36		43	31
Fall sett, ikke kontrollert	15	0	26		41	30
Skadde dyr obs. oppsyn	0	0	16		16	1
Skadde dyr avlivet oppsyn	2	0	2		4	0
Skadde dyr avlivet jegere	6	0	5		11	3
Dyr funnet døde	1	0	1		2	2
Uregelm. med kort	7	0	5		12	2
Uregelm. med våpen	0	0	0		0	0
Tilfeller uforsvarlig skyting	0	0	1		1	0
Antall rapporter	0	0	3		3	1
Antall OPS-saker	8	0	15		23	6
Antall anmeldelser	0	0	3		3	0
Kvote					600	452
Kontroller per fellingsløyve					0,31	0,50

Oppsynstilskuddet utgjorde i 2008 kr 30,00 per fellingstillatelse. Dette er trukket fra ved fakturering av de enkelte jaktrettshaverne.

Som tabellen viser er det store forskjeller i oppsynsintensitet og dermed oppsynskostnad mellom de ulike oppsynsdistriktene i Knutshø. Dette skyldes i hovedsak reinens fordeling i jakta, oppsynsintensiteten øker med økende forekomst av rein på terrenget.

Total kontrollintensitet er 0,31. Av de 348 felte dyrene ble 107 (30,7 %) kontrollert av oppsyn, enten ved fall eller under transport. (Til sammenlikning: 2002 til 2005 - 37-40%, 2006 - 18%, 2007 – 47,9 %)

OPS-saker, rapporter og anmeldelser:

Utvalget har registrert 3 anmeldelser vedrørende reinsjakt i 2008. Det var 3 rapporter og 23 OPS-saker. Dette er brudd på parkeringsbestemmelser, kontrollerte feilskytinger som medfører gebyr/inndraging, manglende underskrift på jaktkort av rettighetshaver og jeger, manglende jegerkontrakt.

Skadeskyting og irregulær avgang:

Skadde dyr observert av oppsyn er 16. Skadde dyr avlivet av oppsyn og jegere er 15. De fleste av disse er omsatt på kort. Kun 2 dyr er funnet døde. Oppsynet får fortsatt få rapporter fra de jegerne som skadeskyter dyr, noe disse har plikt til å varsle om.

Foto, Arne Nyaas

FELLINGSDEL AV RAPPORTEN

Sammen med kontrollkortene mottok jaktfeltene utsendt et rapporteringsskjema for fellingsresultat som sammen med jaktfeltets kontrollkort skulle være utvalget i hende senest 15.10.08. Årsmøtet i Knutshø opprettholdt vedtaket fra 2003 om dagbøter på kr. 250 for rettighetshavere som ikke overholdt fristen. Etter purring til noen få har samtlige levert kort og fellings skjema for 2008.

Fellingsdelen i 2008 er vesentlig forenklet.

REINEN GJENNOM JAKTA

Reinen i Knutshø sto svært spredt, men hovedsakelig langt øst ved jaktstart. På grunn av mye sønnavind holdt de seg store deler av jakten altså relativt langt sør i villreinområdet, men kom til Knutshøene den siste helga i jakta.

En stor del av dyra sto i Folldal gjennom mye av jakta. Tidlig i perioden gikk dyra i store flokker. De første jaktdagene ble det sett en flokk på over 700 som delte seg noe opp etter hvert som de ble jaktet på. Dyrene trakk et par ganger nord – sør (Folldal – Oppdal) i området Fonnhøa – Døllia. Det gikk også et stort trekk sørover fra s. Elgsjøtangen til Heimtjønnshøa. Flokkene trakk langt sør og øst i villreinområdet. En større flokk 4-500 dyr gikk en ukes tid helt nede i barskogen i området Geitryggen-Storhøseter. Flere dyr ble felt i dette området. På slutten av jakta trakk dyrene vestover og var i området Lokkarhøa - Knutshøene.

FELLINGER FORDELT PÅ RETTIGHETSHAVERE

Tabellen viser kvoter og fellingstall for de forskjellige rettighetshavere:

Jaktfelt	TILDELING 2008					FELLINGSSTATISTIKK 2008								
	Fordeling av kvote 2008				Sum tild.	Sum felt	%	SK		US	VS	BK	UB	VB
	K	S/U	Fu50	FD				Simlekalv	1,5 års simle	Voksen simle	Bukkekalv	1,5 års bukk	Voksen bukk	
Premiering kjeveinnlevering				2	2	2								2
Folldal Statsalmenning	54	54	30	15	153	132	86,2	13	11	45	26	14	23	
Nedre Folldal utmarkslag	4	3	1	1	9	8	88,9	1		4	2		1	
Midtre Folldal JFL	4	5	3	1	13	11	84,6	1	1	4		3	2	
Øvre Folldal Utmarkslag	3	4	2	1	10	7	70,0			3	1	1	2	
Einunnalsfelt 1 Utmarkslag	4	4	2	1	11	7	63,5			2	2	1	2	
Oppdal Bygdealmenning	56	56	33	15	160	80	50,0	9	9	36	7	5	14	
Statskog O8-10 / OD 11	21	20	12	6	59	27	45,7	3	2	9	3	3	7	
Gåvålia	0	0	1	1	2	2	100,0					1	1	
Langvelldalen Sætersameie	1	1	0	1	3	1	33,3						1	
Marsjøsetrene	2	3	2	1	8	7	88,0	1	1	2		2	1	
ToR	60	59	34	17	170	64	37,6	6	1	23	11	4	19	
Fåset				10	10	0	0							
Naustervorda				10	10	0	0							
SUM	209	209	120	82	620	348		34	25	128	52	34	75	

Sum uten Fåset / Naustervorda					600	348	58	34	25	128	52	34	75
--------------------------------------	--	--	--	--	------------	------------	-----------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------	-----------

Kommunevis fordeling	Tild	Felt	%	SK	US	VS	BK	UB	VB	Sum
Folldal	197	166	84	15	12	58	31	19	31	166
Oppdal	225	111	49	12	11	45	10	8	23	109
Tynset	167	65	40	6	2	24	9	7	19	67
Rennebu	11	6	54	1		1	2		2	6
Sum	600	348	58	34	25	128	52	34	75	348

FELLING PÅ FORSKJELLIGE KORTTYPER

For at utvalget skal ha mulighet til å legge opp en avskytningspolitikk som gir ønsket stammesammensetning, er det av en viss betydning å vite hva som felles på de ulike korttyper. Dette gir mulighet for å forutsi hva en endring i kvotesammensetning vil bety for avskytningen. I 2008 er fellingsmaterialet ikke analysert for denne typen opplysninger. Fellingsmaterialet er imidlertid samlet og tilgjengelig for analyse på et seinere tidspunkt.

FELLING FORDELT PÅ TYPE DYR

	KALV	SIMLE/ UNGDYR	VOKSEN BUKK
Antall felt	86	187	75
% av felling 2008	24,7	53,8	21,5
% av felling 2007	22,4	45,3	32,3

HUNNDYR	HANNDYR
187	161
53,7	46,3
51,1	48,9

I 2008 felt noe mer simle / ungdyr og kalv enn i 2007. Det er felt noe mindre voksen bukk. Med de grep villreinutvalget har gjort de senere år mht kvotesammensetningen er en stor andel av de voksne bukkene som er felt yngre (2-4 år), noe som gjør at man etter jakt har igjen en stor andel eldre bukk (4 år og eldre). Dette har to positive effekter; Flere av de riktig store bukkene får forplante seg, og gjennomsnittsalderen hos bukk etter jakt er høyere enn for få år siden.

STRUKTUR

I henhold til forvaltningsplanen for årene 2006-2010 skal avskytningen være slik at man etter jakt har en stammesammensetning på 18-23% kalv, 40-44% simler, 7-9% ungbukk, 7-9% toårig bukk og 10-20% eldre bukk. Resultater fra strukturteilingen i 2008 er gjengitt i tabellen under. Teilingen baserer seg på en tredel av stammen. Stammens struktur vurderes som tilfredsstillende.

Struktur	kalv	Simler	Ungbukk	Bukk 2 år	Eldre bukk
2007	(27,6)*	41,1	10,0	7,0	14,3
2008	20,9	41,2	10,5	7,2	20,3

* kalveandelen i 2007 er vurdert som usikker.

SLAKTEVEKTER

Tabell som viser slaktevekter for forskjellige kategorier dyr fra t.o.m. 2007. 2008 er ikke ferdig analysert.

	SK	BK	US	UB	VS 2+	VB 2+	
Snitt 2007	16,2	18,1	32,3	31,3	34,7	62,6	
						VB1	VB2
Snitt 2006	17,2	18,6	31,2	32,5	34,4	47,7*	74,8
Snitt 2005	18,7	21,3	27,8	32,5	34,8	48,5*	79,8
Snitt 2004	16,8	19,1	25,4	32,2	34,0	54,9**	73,7
Snitt 2003	16,3	19,3	27,3	30,0	33,7	51,6**	71,8
Snitt 2002	19,9	20,8	33,0	38,3	36,1	53,6**	73,9

SK: simlekalv, BK: bukkekalv, US: ung simle, UB: ung bukk, VS: voksen simle, VB1*: voksen bukk felt på fritt under 50 kilo, VB1**: Voksen bukk felt på "Bukk under 60 kilo", VB2: voksen bukk felt på fridyrkort.

For enkelte år baserer statistikken seg på så få veide dyr i enkelte kategorier at det kan være vanskelig å si noe om slaktevektene. For kategoriene voksen simle og voksen bukk har man såpass mange veide per år at slaktevektene trolig er representative. 2007 utpeker seg med hensyn til kalvevektene, som er de laveste registrerte siden 2002, og med hensyn til vektene på voksen bukk, som er de høyeste siden 2002. Forklaringen på de høye voksenbukkevektene er trolig at flere bukker nå når opp i "voksen" alder som en følge av endringer i kvotesammensetningen.

